

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 9. Confortat; est victoriosa. Ex Veteri pleraque figurate. Ex Novo. Patribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

qui Mundi vitam, & salutem, adeptus fuerat? Quomodo Joseph verè dives non erat, qui illum dono acceperat, qui omnes nutrit, omniumque absolutò imperiò dominatur? S. Epiphanius orat. de Dom. Sepult. apud Baezam t. 1. l. 1. c. 3.

Cœnaculum magnum stratum. Luc. 22. Mirabile est, Dominum JESUM in stabulo voluisse nasci, & in præsepio reclinari, & in monte Calvariae, locò scilicet infimò, in cruce mori, & in angustò sepulchro sepeliri; ac denique, dum vixit, dicebat: *vulpes foveas habent.* &c. Matth. 22. 12. Cœnam verò magnam Eucharistiae in cœnaculo grandi strato apparare. In quo singularem magnificentiam, quâ erga homines utebatur, voluit ostendere. Diez Dom. 2. Pent. Conc. 2.

Et manifestavit gloriam suam. Joan. 2. 11. Cur dicitur hic manifestasse gloriam suam? quia hoc miraculum CHRISTI Eucharistiam adumbravit: in ea enim mirabilia potentiae, & gloriae suae eis apparent, dum nobis summe beneficit. Sylveira hic q. 33.

Non Moyses dat vobis panem de caelo, sed Pater meus dat. Joan. 6. 32. Dicendum videtur, non Moyses dedit, sed Pater dat. Cur ita? Illa opera munificentiae sunt digna DEO, quae non finiuntur tempore, sed quotidie continuantur. Baeza t. 3. lib. 14. c. 10. §. 8.

Caro mea verè est cibus. Joan. 6. 56. Cur non meminit quoque animae, & Divinitatis suae? In hoc Sacramento, ut docet Concilium Tridentinum Sess. 13. cap. 3. sub specie panis continetur Corpus Christi ex vi verborum; sanguis verò, anima, & Divinitas, ac tota Trinitas, per concomitantiam. Solùm de Corpore, & sanguine, facit mentionem tantum magnificus princeps in suis donis; in quibus minora solet publicare, majora tacere. Sylveira hic q. 27.

Dominus JESUS, in qua nocte tradebatur, accepit panem. 1. Cor. 11. 23. Paulus, qui millies JESUM nominat, contentus hoc sacrum nomen exprimere sine aliò titulò; ubi ad cœleste convivium accedit, statim ait, *Dominus JESUS.* Cur modò præcipue dicitur Dominus JESUS? Sic regius apparet in convivio, ut nequeat sine honore compelliari. Baeza t. 3. l. 14. c. 10. §. 25.

Ex Patribus, & aliis.

Hic sanguis facit, ut imago in nobis regia floreat: hic sanguis pulchritudinem, atque nobilitatem animae, quam semper irrigat, & nutrit, languescere non sinit. S. Chrysost. hom. 45. in Joan.

Quis melior thesaurus in corde hominis esse potest, quam Corpus Domini nostri JESU CHRISTI, humilì devotione susceptum? S. Bernardinus Sen. serm. 54. de Cœna Dom.

Hic est ultimus, & supremus gradus largitatis divinae. Nam primus est, quò largi-

Polyanth. Sacr. Tom. I.

tur sua: *omnia subiecisti sub pedibus ejus:* Secundus gradus, quò largitur suos, id est, Angelos: tertius, quò largitur se nobis. Idem t. 2. serm. 54.

Non unum aliquod invenitur vocabulum, quò tantum Sacramentum dignè valeat appellare; nisi quòd Græcè dicitur *Eucharistia*, quòd exponitur, *Bona gratia.* Innocent. III. de Sacr. alt. myst.

O felices nuptiae, ubi omnes convivantur Reges! ubi ferculum mensae impositum est omne bonum: & ubi Minister est summum bonum. Et propterea dicitur Apoc. 19. 9. qui ad cœnam nuptiarum agni vocati sunt. S. Bonaventura serm. 32. Dom. 2. Epiph.

Ad instructionem hujus convivii quasi omnes cataractae cœli aperiuntur. Quis Fidelium dubitet, inquit Gregorius, in ipsa immolationis hora cœlos aperiri, & imis cœlestia jungi? *Rorate cœli desuper!* Il. 45. 8. Hodie mellisui facti sunt cœli, canit Ecclesia. Joan. Gerson tr. 9. sup. Magnif.

Quærit Algerus lib. 3. de Sacr. cap. 4. cur CHRISTUS Eucharistiam instituerit sub humilibus speciebus? Resp. in Sacramentalibus speciebus non quæsit dignitatem, sed aptitudinem. Ut omnes tantò beneficio gaudeant, ut vitæ panis cunctorum usus, & elui, sit expositus; sub rerum nec magnarum, nec pretiosarum, sed passim obviarum, & quæ parvò haberi possunt, speciebus instituit. Majorem enim rationem utilitatis nostræ, quàm propriæ majestatis, habuit. Didac. Niss. ser. 6. Dom. 3. Quadrag. §. 5.

§. IX.

Eucharistia est victoriosa, confortat.

Ex Veteri.

Pleraq; figuratè.

Manè quoq; ros jacuit per circuitum castrorum. Ex. 16. 13. Quia piè militantibus vires addit cibus Eucharisticus. Velloso in Judith 5. Paræn. 32.

In hoc scietis, quòd Dominus DEUS disperdet in conspectu vestro Chananeum &c. Jos. 3. 10. Ecce arca fœderis Domini omnis terra antecedit vos per Jordanem. v. 11. *Parastis in conspectu meo mensam adversus omnes, qui tribulant me.* Pl. 22. 5. Qui sunt isti, qui nos tribulant? suggestiones inimici, exagitationes, cupiditates, delectationes, sæculi honores. Isti tribulant: quia hujusmodi, qui ita vivunt, tribulationes carnis habent. Sed veniunt ad mensam Potentis; & ex mensa præparata proficiunt contra eos, qui tribulant eos. Naxera hic. §. 19.

Jericho clausa erat, atq; munita timore filiorum Israel. Jos. 6. 1. Quæ causa timoris Jerichuntinis? textus indicat: *fecerunt Phasè quartâ decimâ die mensis.* Jos. 5. 10. Glossa moralis: per Phasè figuratum fuit Sacrificium Eucharistiae. En terroris causa, Eucharistiae umbra. Idem hic §. 5.

Yyy

Ecc

Ecce Dagon jacebas pronus in terra ante Arcam Domini. 1. Reg. 5. 3. Non minus corruit olim Dagon coram Arca contritus, quam nunc diabolus coram Sanctissima Eucharistia. Mendoza hic.

Corvus quoque deferebat panem ei. 3. Reg. 17. 6. Cum ministraret Elia corvus, epulum quotidie comedeat, & quotidie famebat: verum cum eidem panem attulit Angelus 3. Reg. 19. 7. adeo reficitur; ut quadraginta diebus ambularet in fortitudine cibi illius. Unde merito Christus, qui non temporalem refectioem, sed eternam hominibus meditatur, cavit; ne animal, ne Angelus, sed ipse DEUS, acciperet hunc Panem communicandum: Baeza t. 1. l. 3. c. 8. §. 16. Quoties apparuerunt Angeli sanctis Patribus timore percussis, mox ab eorum cordibus timorem expellebant. *Noli timere Abraham.* Gen. 15. 1. Jacobo: *noli timere descendere in Egyptum.* Gen. 46. 3. Josue: *noli timere.* c. 1. 9. Gedeoni: *pax tecum; ne timeas.* Jud. 6. 23. Zachariae: *ne timeas.* Luc. 1. 13. *Joseph fili David noli timere.* Matth. 1. 20. *Ne timeas Maria.* Luc. 1. 30. Cum autem Elias timore perterritus fugeret à facie Jezabel; Angelus ei apparens non dicit, noli timere, Praeferebat Angelus Panem, Sacrae Eucharistiae typum: per quem DEUS nos mirò modò defendit. Et ideo supervacaneum Angelus judicat, *noli timere.* Sylveira in Joan. 6. q. 44. Apparet fugienti Angelus, cibum praebet; & tamen timorem de corde non excutit: quia in corde Prophetæ magna erat custodia fortitudinis. S. Gregorius hom. 14. in Ezech. Dicitur de Elia, quod cum sub umbra juniperi obdormisset, Angelus Domini pane confortavit. Sub umbra juniperi dormit, qui in fide Dominicae Passionis requiescit. Hic autem Angelicò patrociniò excitatus ad devotam sumptionem hujus Sacramenti, illud comedit &c. S. Bernardinus Sen. t. 2. serm. 54.

Annonam de caelo. Judith 5. 15. Addo, manna è caelo missum in castra. Ex. 16. 13. Num. 11. 9. quia pie militantibus vires addit cibus Eucharisticus. Velloso hic Parænet. 32.

Imposuit (Judith) Abra sua asceperam vini - & potentiam - & panes &c. Judith. 10. 5. Dum contra Holofernem egreditur, quæ arma defert? nulla, præter Mundum muliebrem, & cibum legalem: nam ad demonem jugulandum, requiritur cultus non corporis, sed mentis; cibus item Eucharisticus. Mendoza in 1. Reg. 5. 1. Annot. 17.

Pone me Domine juxta te; & cujusvis manus pugnet contra me. Job. 17. 3. Si Sanctus Job modò juxta DEUM esset; universum Mundum non formidabat, qui toties DEUM intra se habet in Communione, quam fortitudinem habeat, æquum est. Diez Conc. 1. in festo Corp. Christi.

Parasti in conspectu mensam adversus omnes, qui tribulant me. Pl. 22. 5. Qui sunt isti, qui nos tribulant? suggestiones inimici, exagitationes, cupiditates, delectationes, Sæculi

honores. Isti tribulant: quia hujusmodi, qui ita vivunt, tribulationes carnis habent. Sed veniunt ad mensam Potentis; & ex menia preparata proficiunt contra eos, qui tribulant eos. S. Chrysost. hic apud Naxera in Jos. 3. §. 19.

Proposuit mensam. Prov. 9. 2. Quando seipsum in altaris Sacramento manducandum dedit. *Misit ancillas,* v. 3. id est, Praedicatores; *ut vocarent ad artem,* id est, Sacramentum Corporis CHRISTI; quod est contra inimicos munimen. Hugo Card. in Pl. 22.

Faciet Dominus exercituum omnibus populis in monte hoc convivium pinguium. Is. 25. 6. Si exercituum Dominus, cur operam dat convivio? quid Marti cum deliciis? An non aptius Dominus exercituum armamentarium faceret? Sanè convivium Eucharisticum armamentarium est, roborans Fideles contra principes tenebrarum. Salmeron t. 9. tr. 2. dicitur, hoc convivium instructum à Domino exercituum: quia pro exercitibus Ecclesiae militantis corroborandis, & contra malignorum Spirituum exercitus confirmandis, instructum est. Priusquam Israelitæ manna reficerentur, cum hostibus pugnare non audebant; Angeli pro ipsis certabant. Pharaon Hebræos persequitur; Angelus Domini ejus curus everit. Ex. 14. 25. At postquam manna refecti sunt; ipsi audaciores facti, quiescentibus Angelis, præliati sunt. Ex. 17. 11. Antequam Panis celestis consequamur annonam, & carnibus Agni immaculati satiemur; tanquam parvuli sub procuratoribus, & actoribus, agimus: Ubi autem militiae celestis Sacramenta gustavimus, & Pane vitæ refecti sumus; audi, quomodo per Apostolicam tubam excitemur ad prælium. Origenes hom. 6. in Judic. Efcobar t. 6. Parab. Chr. 1. §. sect. 3. obf. 5. Sed cur inter epulas pacificas DEUS tanquam bellator, *Dominus exercituum* vocatur? Quia ex hac mensa acerrimè contra diabolum confiligit. Mendoza in 1. Reg. 5. 1. Annot. 16.

Et ecce sex viri. Ezech. 9. 2. Accedunt viri militari ad Arcam, & umbram Eucharistiae, quod videt Ezechiel: *& unusquisque vas interfectionis habebat in manu sua.* Sciebat Christus, epulum Eucharisticum contra omnem mortis metum præsens amuletum esse: hinc non prius agit de sevitia hominum, de laniena carnicum; quam Sacramentum Eucharistiae intingat. Incert. Auth.

Hæc est mensa coram Domino. Ezech. 41. 22. *Et fabrefacta Cherubim, & palma, & palma inter Cherub, & Cherub, duasque facies habebat Cherub; faciem hominis juxta palmam ex hac parte, & faciem leonis juxta palmam ex alia parte.* v. 18. Per hanc mensam S. Hieronymus intelligit Eucharistiam. Sed tantum duas, inquit S. Hieronymus, facies habebat Cherub, hominis, & leonis; quorum primum ad rationem pertinet, sequens ad furorem. Futo-

Furorem autem dicimus, non eum, qui perturbationi, & vitio, proximus est; sed qui mentis consolidat molliciem, & fortorem facit animum dimicantis. Tanquam leones ignem spirantes ab illa mensa recedamus, facti diabolo terribiles. S. Chrysost. hom. 61. ad pop. Ant. Arcones in II. 3. Diff. 2.

Elephantis ostenderunt sanguinem uræ, & mori; ad acuendos eos in prælio. 1. Machab. 6. 34. Hôc artificiô utitur hodie Ecclesia; dum ad nos roborandos in prælio, pretiosissimum sanguinem, & mortem Christi, ante oculos nobis proponit. Unde de Joseph ab Arimathia dicit Joannes 19. 38. *quid esset Discipulus JESU; occultus autem propter merum suorum.* Postquam autem sacratissimum sanguinem ab illo effundi perspexisset, tam magnanimi erat pectoris, ut de illo dicit S. Marcus 15. 43. *Audacter introiit ad Pilatum, & petiit Corpus JESU.*

Ex Patribus, & aliis.

Mens deficit, quam non recepta Eucharistia erigit, & accendit. S. Cyprianus ep. 54.

Gravior nunc, & fortior, pugna imminet; ad quam virtute robustâ parare se debent milites Christi considerantes; idcirco se quotidie Calicem sanguinis Christi bibere, ut possint & ipsi propter Christum sanguinem fundere. Idem ep. 55.

Idoneus non potest esse ad martyrium, qui ab Ecclesia non armatur ad prælium. Mens deficit &c. Idem antè Citatus.

Hæc est annona præstantium, de horreis inventa Dominicis, unde pascuntur Angeli. S. Augustinus in Pl. 143.

Cum hoc Pane saginamur, serpens tabescit. S. Paulinus ep. 9.

In remedium humanæ infirmitatis hoc suum Verbi clementia instituit Sacramentum. S. Laurentius Justin, de triumph. ag. Ch. cap. 4.

Tenetur adversarius, cum Christiani labia CHRISTI videt cruore rubentia. Agnoscit enim præstò suæ perditionis judicium; & divinæ victoriæ, quâ captivatus est, & obrutus, non tolerat instrumentum. Petrus Damiani. ep. 19.

Alphonfus Octavus Rex Castellæ A. 1212. die 16. Julij. cum suis militibus V. Eucharistiæ Sacramentò armatus, Archi-Episcopò Toletano Crucis vexillum præferente, ducenta millia Saracenorum ceciderit, quinque duntaxat, & viginti & suis desideratis. Doultreman de amore l. 1. cap. 4.

§. X. Eucharistia illuminat, docet.

Cum ingrederetur Moyses &c. Num. 7. 89. B. Thomas Morus, teste Stapletonio in vita, cum negotium aliquod arduum tractandum erat, sumebat Sacram Synaxim: ut ex ea, quasi ex Oraculo, dirigeretur ad id; ex DEI lege, & mente, fideliter persciendum. Cornelius hic.

Polyanib. Sacr. Tom. I.

Sumens Tobias de felle piscis. Tob. 11. 13. Hoc Sacramentum est fel piscis, quò Tobias illuminabatur. Et meritò quidem hoc Sacramentum in felle mysticè demonstratur; cum in eo Passionis amaritudo rememoretur. Piscis autem, in quo exstitit hoc fel, est ipse Filius DEI Christus; qui in mari magno, & spatiofo amaritudinum, & dolorum, ab exordio suæ Conceptionis immorans usque ad litora Paterni sinis per acerbissimam mortem jactatus est. S. Bernardinus Sen. t. 1. ferm. 54. a. 1.

Cibavit illum pane vitæ, & intellectus. Eccl. 15. 3.

Aperi sunt oculi eorum, & cognoverunt eum. Luc. 24. 31.

Erant omnes docibiles DEI. Joan. 6. 45. Totus sermo est de Eucharistia, eoque in se credentes, ac eum in Sacramento comedentes, docibiles; seu doctos, vocat: quia hòc divinò Sacramentò maxime illuminatur intellectus; ut intelligat, quæ salutis, & Dei sunt. S. Cyrillus Alex. l. 3. de ador. postquam comedimus Panem in conspectu Dei, meliora tum sentire, tum loqui, didicimus. Sylveira hic.

In qua nocte tradebatur. 1. Cor. 11. 23. Fuit institutum in nocte: per virtutem enim hujus Sacramenti anima illuminatur. *Nox illuminatio mea.* Pl. 138. 11. S. Thom. Aqu. hic.

Quid mihi opus est sole, & lunâ, & istis miraculis? ipsò Dominò cunctorum apud me habitante, & permanente, quid mihi opus est cæteris? ipse mihi erit sol, ipse lumen. S. Chrysost. hom. 27.

Eucharistiam Panem sapientiæ vocat. S. Bernardus de Natura, & Dignitate, amoris, cap. 13.

§. XI.

Eucharistia est antidotum contra vitia, & veniat omes.

Ex Veteri, & Novo.

A Filio subtegitur usq; ad corrigiam caligæ, non accipiam ex omnibus, quæ tua sunt. Gen. 14. 23. Unde tanta spoliolorum nausæa? *Melchisedech - proferens panem, & vinum - benedixit ei.* v. 18. Scelus esset, si epotò Calice Domini aliquid præter Dominum suturemus. Oliva fer. 3. Dom. 1.

In cunctis diis Egypti faciam judicium. Ex. 12. 12. Noctè illâ, quâ agnum abituri Judæi comederunt, idola omnia, quæ ab Egyptiis colebantur, divinitus ceciderunt: id quod refert Abulensis, explicans illa verba: *in cunctis diis &c.* Quia, ut volunt Hebræi, omnia idola Egyptiorum illâ nocte subito putrefacta, & incinerata fuere; metallica resoluta, lapidea in pulverem comminuta.

Elige viros, & egressum pugna contra Amalecitas. Ex. 17. 9. Bibit de petra populus; & statim bellum iniit contra Amalec. Videte fratres, quia postquam quis de Petra biberit, id est, Christi Sacramenta susceperit; necesse est illum ad pugnam procedere, Quisquis

Yyy 2

ergo